

Motion till riksdagen 2023/24:2870

av **Katarina Luhr m.fl. (MP)**

med anledning av prop. 2023/24:124 Nya regler om hållbarhetsrapportering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom kort ska återkomma med ett reviderat lagförslag som innebär att företagen ska rapportera absoluta mål för minskning av växthusgaser för 2040, utöver 2030 och 2050, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Syftet med hållbarhetsrapportering är att ge finansmarknaderna tillgång till tillförlitlig och jämförbar information från företagen om miljö, samhällsansvar och bolagsstyrning, vilket ska bidra till att styra in kapital mot hållbara investeringar och underlätta hanteringen av finansiella risker som följer av klimatförändringar och brister i sociala förhållanden. Lagkraven ökar transparensen och gör det lättare att jämföra företag. Det nya direktivet ställer högre krav på information om bl.a. sociala förhållanden, utsläpp av växthusgaser och berörda företags klimatarbete.

Miljöpartiet vill skapa långsiktighet för näringslivet i Sverige och i EU. I det arbetet är tydligare regler och ramar för hållbarhetsrapportering en viktig del, inte minst för näringslivets viktiga arbete med att ställa om till fossilfria och cirkulärt hållbara produktionsled och med detta samtidigt öka sin konkurrenskraft på den globala marknaden.

Långsiktighet inom klimatarbetet har länge efterfrågats från såväl industri som övrigt näringsliv. Denna lagstiftning hade behövt finnas på plats redan nu, vilket andra länder lyckats med. Att regeringen väljer att lägga fram detta lagförslag i sista sekunden skapar flera problem. Implementeringen av direktivet för hållbarhetsrapportering är delvis komplicerad och kräver en hel del förarbete, och många företag har sedan länge påbörjat arbetet med hållbarhetsrapportering. Dock skapar den sena hanteringen av regelverket från regeringen stress för näringslivet då man länge saknat tydlighet och

skarpa direktiv. Det är anmärkningsvärt och oerhört bekymmersamt att regeringen inte prioriterat framtagandet av förslaget högre då lagstiftningen ska implementeras redan i år. Den sena implementeringen av lagstiftningen skapar en stor osäkerhet för näringslivet då många företag nu kan välja att skjuta upp hållbarhetsrapporteringen till 2025 i ett läge där stora delar redan initierat arbetet med att rapportera. Detta innebär samtidigt att Europeiska kommissionen kan se regeringens försenade lagstiftning som ett felaktigt genomförande då lagstiftningen ska vara implementerad i år.

Vidare understryks det i regeringens proposition vid ett flertal tillfällen att kraven på den svenska hållbarhetsrapporteringen enbart läggs på EU:s miniminivå. Miljöpartiet anser att skarpare krav snarare gynnar Sveriges konkurrenskraft och ökar takten i klimatomställningen och att inriktningen snarare visar på regeringens för svaga fokus på hållbarhetsfrågor. Detta är något som, helt i onödan, kommer att missgynna svenska företag och föreningar på sikt. Vårt grannland Finland, som implementerade reglerna redan i januari 2024, valde t.ex. att även inkludera ekonomiska föreningar i sin lagstiftning, till skillnad från den svenska regeringens proposition.

Införande av ett mål för minskade växthusgasutsläpp 2040

Hållbarhetsinformationen som företag rapporterar ska bl.a. innehålla en beskrivning av de möjligheter som hållbarhetsfrågorna ger företaget eller koncernen. Företaget ska också beskriva sin plan för att säkerställa att affärsmodellen och strategin är förenliga med omställningen till en hållbar ekonomi och med målen att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader Celsius i enlighet med Parisavtalet och att uppnå klimatneutralitet till 2050 enligt den europeiska klimatlagen. Det ska även finnas en beskrivning av de tidsbundna mål som företaget eller koncernen har satt upp, inbegripet absoluta mål för minskning av växthusgaser för åtminstone 2030 och 2050 och av de framsteg som har gjorts för att uppnå dessa mål.

Miljöpartiet anser att en väg mot klimatneutralitet som inbegriper en plan med etappmål för minskning av växthusgaser är helt avgörande eftersom det behöver säkerställas att de ackumulerade utsläppen över tid inte överskrider det utsläppsutrymme som återstår för att begränsa den globala uppvärmningen i enlighet med Parisavtalet. Då utsläppsminskningarna i dag inte är i den takt som behövs ser vi ett behov av att nationella och globala klimatmål revideras och skärps i linje med vad som krävs för att Parisavtalet ska kunna klaras.

Då Sveriges långsiktiga klimatmål i dag innebär att utsläppen av växthusgaser ska vara nettonoll senast år 2045 för att därefter uppnå negativa utsläpp behöver ett mål för år 2050 tydliggöra verksamhetens bidrag till negativa utsläpp, och ett nytt mål för minskade klimatutsläpp behöver införas på vägen dit. På vägen mot klimatneutralitet finns svenska etappmål, bl.a. för 2040, som innebär att växthusgasutsläppen inom ESR-sektorn ska minska med 75 procent till 2040 jämfört med 1990.

Under de kommande två åren fastslås EU:s klimatmål för 2040. European scientific advisory board on climate change rekommenderar i sin rapport (juni 2023) att EU:s utsläppsbudget för perioden 2030 till 2050 hålls inom 11–14 gigaton koldioxidekvivalenter. För att nå detta måste EU minska växthusgasutsläppen med 90–95 procent till 2040 jämfört med 1990 års nivåer. Vidare förordade Europeiska kommissionen i sitt meddelande (COM(2024)63) en minskning av växthusgasutsläppen med 90 procent netto jämfört med 1990 års nivåer som det rekommenderade målet för 2040.

Till följd av att den svenska regeringen nu för en politik som ökar utsläppen av växthusgaser kommer utsläppen att behöva minska både mer och snabbare framöver. Detta för att säkerställa att de ackumulerade utsläppen inte överskrider Sveriges rättvisa andel av det kvarvarande utsläppsutrymmet för att begränsa den globala uppvärmningen i enlighet med Parisavtalet. Då Sverige och EU-länderna har historiskt höga utsläpp i global jämförelse samt god ekonomisk förmåga att ställa om innebär en globalt rättvis omställning kraftigare och snabbare utsläppsminskningar inom våra länder.

Miljöpartiet anser därför att absoluta mål för utsläpp år 2040 bör införas under paragraf 12 b för svenska företag utöver de obligatoriska målåren 2030 och 2050. Under den delegerade akten finns beskrivet att nya målvärden ska fastställas efter varje femårsperiod efter år 2030. Då blir ett tidigt målvärde för år 2040 en viktig avstämningspunkt för kontinuerliga utsläppsminskningar i takt med befintlig klimatlagstiftning.

Det är tydligt att ett skarpare klimatarbete både nationellt och globalt kommer att behövas för att Parisavtalets mål ska kunna uppfyllas. Miljöpartiet anser därför att regeringen ska återkomma med ett reviderat lagförslag som innebär att företagen ska rapportera absoluta mål för minskning av växthusgaser för år 2040, utöver 2030 och 2050.

Katarina Luhr (MP)

Elin Söderberg (MP)

Rebecka Le Moine (MP)

Emma Nohrén (MP)

Linus Lakso (MP)